

Konkurs na najlepszą szkołę – sfinalizowany

Po raz 20. w konkursie „Macierzy Szkolnej” „Najlepsza szkoła, najlepszy nauczyciel” uhonorowano najlepsze polskie szkoły
Fot. Marian Paluszkiewicz

Jubileuszowy 20. konkurs „Najlepsza szkoła, najlepszy nauczyciel” zorganizowany przez Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna” został podsumowany 22 października w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

Laureatkami tegorocznego

rankingu, typującego najlepsze polskie szkoły na Wileńszczyźnie, zostały 4 szkoły: Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Wilnie, Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego w Niemenczyźnie w rej. wileńskim, Gimnazjum w Awizeniach w rej. wileńskim oraz Gimnazjum im. Michała

Balińskiego w Jaszunach w rej. solecznickim.

— Wszystkie szkoły są dobre, typujemy natomiast te najlepsze spośród najlepszych – mówił w rozmowie z „Kurierem” prezes „Macierzy Szkolnej” Józef Kwiatkowski.

str. 4-7 >>

Ukraina przed wyborem między Wschodem a Zachodem

W atmosferze spodziewanych ataków terrorystycznych i prowokacji oraz dokonywanych już zamachów na polityków Ukraina przygo-

towuje się do wyborów nowego parlamentu — Rady Najwyższej.

Przedterminowe wybory odbędą się już w najbliższą

niedzielę, 26 października.

Do 450-osobowej Rady Ukraińcy wybiorą na razie 420 deputowanych.

str. 10 >>

POGODA

W najbliższych dniach bez opadów i nadal chłodno.

Dzisiaj w dzień od minus 1 do plus 4 st.

W sobotę w nocy słupek rtęci spadnie do 2-7 stopni poniżej zera, w dzień wzrośnie do plus 1-6 st.

Podobna pogoda ma być również w niedzielę. Od poniedziałku nieco cieplej i na początku przyszłego tygodnia temperatura nie powinna opaść poniżej zera.

W NUMERZE

Po raz pierwszy odbędzie się Wileński Tydzień Gastronomii

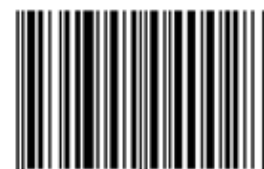

str. 3

Projekt edukacyjny „Europejczycy, Polacy, Obywatele”. Temat III: Gospodarka

Str. 11

ISSN 1392-0405

Projekt edukacyjny „Europejczycy, Polacy, Obywatele”. Temat II: Gospodarka

Malejące płace, rosnące bezrobocie, wysokie ceny produktów. Z takimi problemami od pewnego czasu zmagają się większość państw europejskich. Co zrobić, aby im zaradzić i czy to w ogóle możliwe?

O tym, że państwo może się pochwalić rozwojem gospodarczym świadczyć może rosnący poziom PKB, czyli łączna wartość dóbr i usług wytworzonych na terenie danego kraju bez uwzględnienia narodowości ich właściciela. O stanie gospodarki kraju świadczy też Produkt Narodowy Brutto (PNB), czyli wartość dóbr i usług wytworzonych przez obywateli danego kraju niezależnie od tego, gdzie oni się znajdują. Dla przykładu Polak, który zdecydował się na założenie firmy na Litwie i wytwarzanie tam swoich dóbr, generuje PKB Litwy. Natomiast Litwin, który wyemigrował do Francji i tam założył swoje własne przedsiębiorstwo, przyczynia się do wzrostu PNB swojej ojczyzny.

Większość państw cechuje również rosnący dług publiczny. Powstaje on na skutek wydatków krajowych, niezajmujących pokrycia w dochodach. Oznacza to, że nakłady pieniężne, czyli wydatki, poniesione z budżetu państwa znacząco przewyższają zyski, czyli dochód. Budżety krajów zazwyczaj są planowane na okres 1 roku i obejmują wydatki oraz przychody państwa. Do tych ostatnich należą głównie podatki, które obywatele płacą na rzecz Skarbu Państwa. Mogą to być podatki bezpośrednie, płynące wprost z kieszeni podatnika (np. podatek dochodowy od osób prawnych, od osób fizycznych, podatek od darowizn, spadków), oraz pośrednie, jak na przykład podatek od towarów i usług (VAT), które każdy obywatel płaci pośrednio wraz z zakupem towarów.

Uzyskane pieniądze pań-

stwo przeznacza głównie na funkcjonowanie organów władzy publicznej, zadania administracji rządowej oraz na subwencje, czyli pomoc finansową dla samorządów lub partii politycznych oraz dotacje przyznawane na konkretny cel. Ponadto, do wydatków zaliczamy wpłaty do budżetu Unii Europejskiej oraz obsługę długu publicznego. Wydawać by się mogło, że tych ostatnich wydatków można by z powodzeniem uniknąć. Nic bardziej mylnego. Dług publiczny stanowi stały element budżetu każdego państwa, a całkowita jego niwelacja jest dość trudna do

Hiszpanii (25 proc.). Trzeba jednak pamiętać, że wynik ten często nie obejmuje młodych ludzi, wśród których brak zatrudnienia jest znacznie wyższy.

Przed wieloma absolwentami uczelni wyższych stoi dzisiaj widmo bezrobocia. Jedyne nie-licznym udaje się znaleźć zajęcie zgodne z ich wykształceniem, ale to nie jedyna przyczyna braku pracy. Źródła bezrobocia w dużej mierze zależą od stopnia rozwinięcia kraju. W państwach ubogich o złym położeniu na rynku pracy decyduje zwykle wysoki przyrost naturalny, liczne nadużycia i przypadki korupcji

kowej. Tworzy się błędne koło. Jeżeli ktoś z członków rodziny traci pracę — maleją dochody. Odbija się to nie tylko na standardzie życia danej rodziny, ale także na stanie gospodarki. Zmniejsza się popyt na usługi i towary, a to pociąga za sobą spadek dochodów przedsiębiorstw, ograniczenie produkcji i liczbę zatrudnionych.

Państwa na różne sposoby starają się walczyć z bezrobociem. Urzędy pracy np. często organizują dla bezrobotnych szkolenia zawodowe, warsztaty pisania atrakcyjnego CV czy przygotowujące do rozmowy kwalifikacyjnej. Nierzadko zdarza się jednak, że wielu bezrobotnych nie korzysta z tych możliwości. Są zniechęceni trudną sytuacją na rynku pracy i nie wierzą w szanse znalezienia pracy. Często mają też wysokie wymagania wobec przyszłego zatrudnienia. Dlatego też trudno odnaleźć pracownika do ciężkiej i mało płatnej pracy fizycznej jak na przykład praca dozorca czy robotnika drogowego.

Jak gospodarować dobrami, aby jak najpełniej zaspokoić sprzeczne interesy człowieka? Przed takim pytaniem stają ekonomiści w każdym państwie. Analizując zachowania różnych podmiotów gospodarczych oraz zależności między rynkami, państwami, różnymi gospodarkami starają się oni doprowadzić do rozwoju państwa i polepszenia poziomu życia w nim.

Za odpowiedź udzieloną na temat „Samorząd” pamięć USB wygrała Agata Stankiewicz, a na temat „Media masowe” — Albert Arlukowicz. Gratulujemy i zadajemy kolejne pytanie! Pomyśl! Jak zmobilizować bezrobotnych do podjęcia pracy nisko zarobkowej? Zamieść swoją odpowiedź na forum www.wos.efhr.eu i wygraj wygodne słuchawki!

EFHR

Na Litwie stopa bezrobocia obecnie utrzymuje się na poziomie 11 proc. Fot. Marian Paluszkiwicz

osiągnięcia. Rządzący powinni jednak podejmować stanowcze kroki, mające na celu minimalizację zadłużenia. Sposobem na walkę z długiem publicznym jest na przykład prywatyzacja państwowych spółek, zaciąganie pożyczek w bankach krajowych lub zagranicznych oraz monetizacja, czyli dodruk pieniądza.

Zwiększająca się z każdą minutą kwota długu publicznego obok takich problemów jak wysokie ceny, niskie zarobki czy brak pracy jest kolejnym powodem do narzekania dla milionów Europejczyków. Na Litwie stopa bezrobocia obecnie utrzymuje się na poziomie 11 proc. To mniej niż na przykład w zmagającej się z poważnym kryzysem

w rządzie. Inaczej wygląda sytuacja w krajach bogatych, gdzie człowiek coraz częściej zastępowany zostaje przez maszyny. Obok automatyzacji produkcji ciekawym zjawiskiem jest offshoring, czyli przenoszenie części gałęzi przemysłu do kraju słabiej rozwiniętego, w którym siła robocza jest tańsza. Jedynym pozytywnym skutkiem takiego działania jest korzyść dla państwa, w którym inwestują zagraniczne firmy. Może ono liczyć na wzrost zatrudnienia i pojawienie się nowych technologii. Łatwiej jednak dostrzec negatywy, wynikające z utrzymującego się bezrobocia. Taki stan jest źródłem patologii, wzrostu przestępczości, biedy czy emigracji zarob-